

Nro. 49.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indult Bétsből, Kedden Junius 21. ik napján
1803. ik éjztendőben.*

B é t s:

A Malthai Béndnek azon két Komendátorai-
ik, Radziensky és Montolairé urak, a' kik
az új Nagy-mesternek Thomassi urnak, az
Orosz Császártól ajándékozott új tzimereket vi-
szik, ide érkeztek, és innét Sicilia felé fogják út-
jokat folytatni, a' hol a' Nagy-mester, a' Malthai
dolgozók kimenetelét várván, mostanában lakik.

* *

Konstantinápoly, Majus' 25. dikén. A'
Török Nagy-vezér készen áll egy hajós sereggel,
hogy vitorláit az első kedvező szélnek botsássa, a'
melynek segedelmével Egyiptom felé fog evezni.
Most viszi oda az új Konstitutiót. Sokkal nagyobb

C c c

erővel, több hajókkal és emberekkel indul útra, mint eleinten gondoltatott, és mint mikor tsak a' Görög szigetek közzé az adó befzedésére szokott menni: melyre nézve úgy itélnek némelyek, és méltán, hogy a' neutralitás védelmezésére megyen, a' melynek szoross megtartására magát a' Porta, a' mostani háborus környülállások között megmásolhatatlanúl eltökéllette. Különösen az Egyiptomi partokat fogja minden ellenséges történetek ellen fedezni.

Az Arábiai nevezetes Rebellis, Mekka városát el foglalta, és azt, a' Próféta templomával egyetemben egészszén fel prédálta. Most Medina ellen készül, a' hová a' Mekkai Cherif szaladott seregével egygyütt.

A' Konstantzinápolyba rendeltetett Anglus új Követ Lord Drumond, ide meg érkezvén, tulajdon házainak ki tsinosittatásokig az Orosz Követhez szállott bé. Audientziája még nem vólt a' Portánál.

* * *

Hannovera Jun. 5-dikén. Az e. h. 2-dikán ki jött rendelések között vólt a' következendő rövid is: — Minthogy a' fegyverfogásra alkalmas személyeknek feliródások, 's a' rekrutázás, mostanában már nem szükséges: tehát ez minden Elöljáróknak tudtokra adatik.

Ugyan ezen hónapnak 2-dikán délután történt, hogy nem melzse Nienburgtól az úgy nevezett Vechteri töltésen az ellenséges szélső vigyázók özfzse tsapván, egy Hannoverai Dragonyos el esett, és hárman sebet kaptak.

A' Frantzia fő hadi szállásra küldetett Hannoverai Deputatzió, onnét ugyan tsak 2-dikban

háza érkezett vala: hanem minekutánna oda másod versben ismét vissza küldetett volna, egy Capitulátziót erőffitett meg a' Frantzia fő vezérrel, a' mellynek ereje szerént a' Hannoverai seregek a' Lauenburgi vidékeken fognak meg telepedni. — A' Cambridgei Anglus Királyi Hertzeg, még a' Capitulatziónak megkélzülése előtt elútatott inét, minekutánna a' két vagy három napok előtt Magdeburgból ide érkezett Prufszus Generál Blücherrel conferentziát tartott, 's a' Prufszus Királyhoz Erfurtba egy Stafétát küldött volna. — A' 14 napok alatt öszsze szedetett rekruták mind széljel botsáttattak honnyaikba. — A' Capitulatzió punktumairól még bizonyost nem irhatni, hanem, Hannoverára nézve, mint hallatik, elég terheseek. Mondják, hogy 3 millió Livrákon kívül, a' Királyi istálóból minden lovakat, kantzákat, és az udvari drágaságoknak nagy részit, kívánnák a' Frantziák. Továbbá, hogy Hannovera Angliától váljon el; hogy 25 ezer Frantziák az Albis vizéig minden Hannoverai birtokokat el foglalván, a' Hannoveránus sereg, a' Regementekhez tartozó minden ágyukkal és egyéb készületekkel, a' nevezett víz jobb partján a' Lauenburgi vidékekre szálljon által, és ott tsendességben légyen mind addig, míg Frantzia hadi fogjokért ki nem tseréltetik. Vér, majd semmi se' folyt: a' Frantziák azonközben már úgy beszéllenek Hannoveráról, mint fegyverrel foglalt tartományról. — Azonközben oly féltetel alatt ígértettek meg a' Hannoverai Országglószék' részéről a' Frantziák kívánságaik, ha valamely Hatalmasságnak közbenjárása által változást nem találának szenvedni. — A' Fr. fő vezér ma délután 3 órakor, 3 osztály huszársággal és 2 Batalion gya-

logsággal ide megérkezvén, a' katonák a' polgárházakba, maga M o r t i e r fő vezér pedig, az ő ide érkezése előtt a' Hannoverai Komandírozóságot le tett 's innét el útazott Királyi Hertzegkastyélyába, szállottak be, a' hol ennek, az Udvari konyha és az Udv. tselédek vannak szolgálatjára.

P á r i s, Jun. 5-dikén. A' Frantzia 108 Departamentomok tüzeffen vetélkednek, hogy az Ország-lószéknek segedelmire egyegy hadi hajót melyik állithat ki leg hamarább.

A' J o u r n a l d e P a r i s nevű újságban ez olvastatik: — „Május' 22-dikén azt irták vala közönséges leveleink, hogy polgár O t t ó meg érkezett volna Calaisbe, hogy onnét Angliába által evezzen, a' mely hír olyan reménséget gerjesztett vala némelyekben, hogy az alkudozások még nem szakadtanak volna egészfzen félbe. Polgár O t t ó nem hagyta vólt Párist még tegnap ide. Végén van annak, hogy London felé az alkudozások nyissanak útat; már azt csak fegyveres seregeink tselekedhetik.“

A' Moniteurben ezek adattak ki a' Haditörténetekről: —

Gen. Mortier, egy Fr. sereg fő vezére, Coeverdenből a' hol a' fő hadi szállása vólt, útnak indúlt. Egy Hannóverai Batalion, a' melly Osna-brükkben vólt őrizeten, onnét el távozott. Gen. Mortier, minekutánna az Anglus Proclamatzió felől tudósittatott vólna, arra, a' követkendő Proklámátzió által felelt: — „

„Fr. Respublika. Mortier Eduárd, Generál Lieutenant Fő vezér, a' Hannoverai Fejedelmség lakossaihoz. — „Hannoveránusok! Egy Frantzia

sereg száll be hozzátok: nem azért, hogy faluitokban félelmet gerjeszzen, hanem csak hogy a' Izáraz földnek azon részét, melyen ti laktok, elszakítsa azon Országlószéktől, a' melly Európa tsendességének ellensége, és a' mely a' pallérozott nemzetek jussok minden principiumának lábbal való tapodását ditsőffégnek lenni tartja. Az Első Konzúl, azon mérséklettség és emberiség principiumához, a' melyek ötet éppen úgy, mint egyéb politikai és katonai virtusai megkülömböztetik, alkalmaztatván most is magát, követett el haszon nélkül minden útakat módokat a' hadakozásnak elkerülhetése végett. Az Anglus Király, szent fogadásainak nem állván, az által, hogy Maltha szigetét, a' melyre magát Kötéssel kötelezte vala, ki nem üressittette, jelt adott az ellenségeskedésre: melyre nézve egyedül ő tartozik az Isten és emberek előtt azon inségekről számot adni, a' mellyek az alatta lévő tartományokra a' hadakozásból következhetnek. Értésemre esett, hogy egy igen mérges indulat által diktáltatott Proklamátzió hirdettetett volna ki közöttetek, hogy egy oly hadakozásra vétetődjete, a' mely titeket nem illet: tartoztatok meg magatokat egy ilyen haszon nélkül való fegyverfogástól, a' melynek külföldben is csak magatok lennétek áldozatja. Hannoveránusok! én néktek bátorságot és óltalmat ígérek, ha önnön magatok javát meg gondalván, elválasztjátok ügyeteket azon Felségnek ügyétől, a' ki a' hűségnek kötelét elszakítván, maga felőldozott benneteket azon kötelesség alól, mellyel magatokat néki tartozni hittétek. A' vezérlésem alatt lévő seregek között, leg keményebb fenyték fog tartatni; személyeitek és javaitok, nem fog-

nak bántódást szenvedni: de ellenben ti is úgy viselni tartoztok magatokat, mint egy tsendes nemzethez illik.

A' Frantzia kikötőhelyekben sok ezer laposs hajók vétettek munkába, a' mellyekkel jó közel lehellen az Anglus partok mellé evezni. Mindeniken leszen egy 24 fontos ágyú, és ülhetnek rajta 100—200 emberek. Ha az általevezés alkalmatosságával ellenséges hajóra találhatnak, sort formálnak ellene, és rá ágyuznak. Még Párisban is készítenek ilyen laposs hajókat, és a' Sequana vizén szállítják le a' Havrei kikötőhelyhez.

* * *

L o n d o n. — Az elkezdődött hadakozásra nézve a' Parlamentom eleibe terjesztetett Akták között, egygyiknek tartatik a' nevezetesebbek között az, a' mellyben azt a' magános beszédet irta meg Lord Hawkesburynak Lord Withworth Párisból, a' mellyet az Első Konzúl egy alkalmatossággal velle tsak négy szem között tartott. Ezen levélben a' következők olvastatnak: — „

„P á r i s, Febr. 21-dikén, 1803. L. Whithworth L. Hawkesburyhez. Mylord! A' Minister Talleyrandal való utólsó Konferentziámról tett tudósításomnak elküldése után tsakhamar egy jelentés érkezett hozzám a' nevezett Ministertől, melly által azt adta értésemre, hogy az Első Konzúl vélem kívánna beszélni, mellyre nézve mennék hozzá 9 orára a' Thuilleriába. Meg lehető s szivességgel fogadott, és minekutánna néhány minutáig egy's más dolgokról állva beszélgettünk volna, le ültetett, és általellenben az asztal mellé maga is le ült. Ő, ugy mond, szükségesnek tartja némely dolgok felől nyilvántságosan kijelenteni ma-

gát, még pedig úgy, hogy azok felől ő Brit. Felsége is tudosittasson, a' melly leg jobb módon általam eshetik meg. Elötte igen váratlan történetnek látszik lenni, az, hogy az Amiens-i Kötés, a' helyett hogy barátságot és megengesztelődést szült volna, inkább szünet nélkül való egyenetlenkedést okozó gyanakodást vont maga után, a' melly már arra a' gráditsra lépett volna, hogy vagy egy vagy más módon véGINEK kell vettetödni. Elöszámlálta a' mi (az ő gondolatja szerént,) ellene intéztetett ingerléseinket, t. i. hogy Egyiptomot és Malthát oda nem hagytuk, mint a' Kötés' ereje kívánta volna: holott ő kézszebb volna Párisnak Szent Antal nevü külső várossát, mint sem Maltha szigetet, birtokunkban látni, ha a' kettő között valamelyiknek tsakugyan meg kellene lenni. Ki költ az ellene Londonban kijövä molskolódó irások ellen, azt mondván, hogy ezekkel a' nemzet gyölölségének ellene és az ő országglása' modja ellen való felgerjesztetésére volna a' tzelozás. Neheztelve panaszkodott azért, hogy Georges Generálisnak 's más rebellis társainak Angliában, a' helyett hogy onnét Canadába szállittattak volna, mint nem egy versben ígértetett, nem tsak meg szenvedettek, hanem pártjuk fogatott, és jó penziót kapván, az ólta is minden némü bünöket követtek el a' Frantzia partokon és a' belsöbbs vidékeken; melynek bizonyítására azt hozta elő, hogy Normandiában nem rég is két emberek fogattattak volna el, kiknek kikérdeztetések által világosságra jött, hogy ök, az Arrasi Püspök, B. Roll, Georges, és Duttheils' fogadott embereik lettek volna. Megvallotta (t. i. az Elsö Konzúl), hogy az ő Anglia ellen való boszszankodása naponként nevedne,

mivelhogy minden szét (mindenütt az ő tulajdon kifejezéseivel akarok élni), a' melly Angliából fú, tsak ellene való gyűlölséget hoz. Egyiptomra ismét vissza menvén, ezt ő, ugy mond, egy hónap előtt, ha leg kisebb hajlandósága lett volna reá, könnyen a' maga hatalma alá hajthatta volna; tsak 25 ezer embert küldött volna Abu-kirhez, a' kik az Alexandriában lévő 4000 Anglusoktól az egész országot könnyen el vehették volna, és ezek nem az ország' védelmezésére, hanem inkább arra valók lettek volna, hogy a' Frantziáknak okúl szolgáljanak az oda való kiszállításra. Erre néki tsak azért nem vólt hajlandósága, mivelhogy nem akarta magát azon hadakozás béli szerentse - próbára kitenni, a' mellynek akkor ő tartatott volna kezdőjének lenni, 's a' mely által ő különben is többet veszthetett mint nyerhetett volna, annyival is inkább, hogy Egyiptom előbb vagy később, vagy a' Török Birodalomnak önnön felfordulása, vagy pedig valami véle leendő egygyezés szerént, Fr. országra fogna szállani. Hogy a' békefféghez való hajlandóságát annál inkább ki mutathassa, azt kérdezte: hogy mitsoda nyeresége lehetne néki az Angliával való hadakozásból? Néki arra, hogy Angliát megtámadhassa, nem volna egyéb módja az oda való kiszállításnál: és ő, ha meg kell lenni, meg is fogja maga személyesen tenni ezen expeditziót. Hanem, megítélheti akár ki, hogy ő, azt a' méltóságot el érvén, a' mellyen most áll, miként kívánhatná, egy olyan bizontalan kimenetelű próba által, a' melyben mind maga mind seregének nagy része, könnyen a' tenger' fenekére temettethetnének, tulajdon életét és ditsőffégét kotzkáztatni. Ezen tárgyról so-

kat befzéllett, és ennek veszedelmes vóltát telyes-
 séggel nem kitsinyítette. Tudja ö azt, azt mond-
 ja, hogy ö ellene egy helyett százan volnának ;
 hanem eltökéllette magában, hogy, ha az alkudo-
 zásoknak hadakozáson kell végzödniök, egy próbát
 tegyen ; a' melyre találtatni fognak seregek
 egymásután. Fr. Ország, egy 480 ezer, a' leg
 vakmeröbb probatételekre kész, emberekböl álló
 táborral, mert éppen ennyire kell seregei' szá-
 mának pótoltatni ; Anglia pedig egy oly hajós se-
 reggel, a' melly ötet a' tengerek uralkodójokká
 tette, és a' melyhez hasonlót ö, hogy 10 ezren-
 döknel elöbb kiállithasson, nem gondólja : egygyet-
 értés által az egész világot kormányozhatnák, va-
 laminthogy villongásaik által felfordithatják. Ha
 ö a' Brit. Orzáglószéknek ellenséges indúlatját az
 Amiensi Kötéstöl fogva minden lépten nem tapaszt-
 alta volna : nem lett volna semmi, a' mit ö az
 egymáshoz való megengesztelödhetésért, meg en-
 gedni kész nem lett volna, mint t. i. a' károk-
 kipótoltatásának elintézéseken való részesülést, a'
 száraz Europai dolgokhoz való befolyást, keres-
 kedés béli kötést, és egy szóval mindent, a' mi
 Angliának megelegedésére és az ö barátságának
 eránta való megbizonyítására szolgálhatott volna.
 De semmi meg nem engesztelhetette, úgy mond, a'
 Brit. Orzáglószék' gyölölségét, 's most már erre a'
 kérdésre szállott a' dolog : hogy békefféget aka-
 runk - é, vagy pedig háborut ? Hogy békeffég le-
 hessen, az Amiensi Kötésnek be kell töldödni. Az
 Anglus irók' motskolodásaiknak, ha egészízen el
 nem nyomattatnak is, leg alább határok közzé
 kell szorittódni. Annak a' pártfogásnak, a' mely
 Angliában az ö leg veszedelmesebb ellenségeihez

(Georgeshez 's másokhoz) mutattatik, meg kell szünni. Ha pedig hadakozás kívántatik: erre nem kell egyéb, tsak mondani kell, 's az Amiensi Kötést nem kell be telyesíteni. Most már elő vette véllem egész Európát, és özsze hordozott minden Hatalmasságoknál, az eránt akarván meggyőzni, hogy nem táláltatna ezek között egy is, a' kivel magunkat Fr. Ország ellen özsze köthetnök. Tehát nem egyéb vólna a' tzelozásunk, hanem hogy időt nyerjünk, 's a' hadakozást, mihelyest jó módját ejthetjük, magunk, azonnal el kezdjük. Ne gondóljuk azt, úgy mond, hogy ő magát Fr. ország és Európa megítélése felett valónak lenni tartaná; ő az által, hogy minket meg támadna, Európát maga ellen egygyesíteni nem mérészelné; Fr. országot sem tudná ő a' hadakozásra reá beszélni, külömben, ha tsak fundameniomos okok által nem. Az Algiriáiakat is azért nem büntette meg, azt mondja, hogy más Hatalmasságoknak irigykedésre ne szolgáltasson alkalmatosságot: de remélli, hogy Anglia, Orosz, és Fr. Országok, által fogják még ezen tolvajfészkeknek elrontásából származandó hasznokat látni. Én, a' magam feleleteimmel (de a' melyek igen kevesből állottak, minthogy két órákig való egygyütt létünk alatt szünet nélkül maga beszélvén, nékem igen ritkán engedett a' beszédre alkalmatosságot) egészszen az előmbe szabva lévő utasításhoz tartottam magamat. Megmondottam néki, hogy igen meg illetődött legyen a' Brit. Orzáglólszék az által, hogy a' Fr. Orzáglólszék a' Sebastiani tudósítását kihirdettette, a' mely által a' mi gyanakodásunk a' Frantziáknak Egyiptom ellen való tzelozások eránt, egészszen fel elevenült. Eléggé meg győzhetne

minket, így felel, az ő békeféles indulatja eránt egy felől az a' tsekély halzon, a' melyet Fr. ország a' hadakozásnak elkezdéséből venne, más felől pedig annak meg gondolása, hogy ha ő Egyiptomot el akarta volna foglaltatni, mely könnyen véghez vitethette volna ezt a' Középtengerről St. Domingóba evezett hajós sereg által, a' mely tselekedetét pedig valamint Europa, úgy kivált magok a' Törökök, egészfzen helybehagyták volna, úgymint a' kik hívták őket, hogy velek egygyesüljenek, és seregeinket Egyiptomból szorittsák ki. En a' köztünk fenn álló gyanuskodás és irigykedés eránt tsak annyit mondottam néki, hogy egy ily sokáig tartott és leg nagyobb méreggel folytatott hadakozás után természet szerént való dolog volna az, hogy a' hánykodások bizonyos mértékben még egy ideig megmaradjanak: hanem, lassan-lassan elfognak ezek is tsendesedni, tsak hogy valamelyik résznek politikája ne mozgassa őket, 's több e' félek. — With worth."

Parlamentomi Dolgok. — A' Felső Házban Lord Pelham beszéllett Május' 23-dikán leg előbb, midön a' Királyhoz küldendő Közfönetet javasolta: — „Az előtekbe terjesztetett irások olyan világosok, és az ő F. ge. Orzáglószéke mérséklett 's a' Fr. Orzáglószék mértékletlen magokviseleteiket olyan ellenek mondhatatlanúl bizonyitják, hogy mindenek a' kik engem' hallanak, kéntelenek meg vallani, hogy nekünk a' hadindításra igasságos okaink vannak, melyhez képpeft nem gondolom, hogy valaki találtathassék közötünk, a' ki az ő Felsége' követtségére adandó Közfönetet helybe nem hagyná; hogy azonban Ministereink erre nézve visgálatlan maradni telyes-

séggel nem kívánnak, hanem inkább tselekedeteikről szoros számadásra ígérk magokat, a' mely ezen Házban más alkalmatossággal fog történni. Most tsak ezt a' kérdést kelletik meghatározni: kogy vannak - é törvényes okaink a' hadkezdésre, vagy nintsenek? Uraságotok jól emlékezhetnek arra, hogy mihelyest az Amiensi Kötés megerősített, részünkről azonnal minden rendelések úgy tétettek, hogy seregeink Maltha szigetét hagyják oda. Ö F.ge egy Biztosnak kirendeltetését, a' ki ezen dolgot egy Frantzia Biztossal egygyütt elintézte, meg parantsolta. — Hanem nem soká azután abba kezdett foglalatoskodni a' Fr. Országglószék, hogy olyan Nagy-mester neveztetődjön ki, a' ki által néki Maltha szigetéhez befolyása lehessen. Azt is lehetett látni, hogy a' Fr. Országglószék semmi mozdulált nem teszen, hogy azon Hatalmasságokat, a' kiknek a' sziget' függetlenségéért kezelleget kellett volna vállalniok, erre rá vegye. Ö Brit. F.ge azt kívánta, hogy a' Pápa tsak maga válaszfzon Nagy-mestert. A' 2000 Nápolyi katonáknak a' szigetre, való kiszállásokban is meg egygyezett ö Brit. F.ge. Az uraságotok' eleibe terjesztetett irásokból valágosan láthatni, hogy ö F.ge egyéb lépéseket is el nem mulatott meg tenni, a' miket a' tzélnak elérésére szükségesnek lenni itélt. Azonközben a' Fr. Országglószéknek sok az ólta való lépései, nevezetesen a' Nagymester választatására nézve, arra kényszerítették ö F.gét, hogy a' szigetről seregeit ne hozassa haza; a' mit ellenben a' Fr. Országglószék a' múlt Januáriustól fogva meghatározott nyilatkozttatások által kezdett kívánni. Az alatt egyéb nem ily nagy fontosságú dolgok is adtak magokat elő. A' Fr. Országgló-

szék panaszolkodni kezdett a' nállunk szokásban lévő nyomtatás béli szabadság ellen, és az ellen, hogy a' Fr. Emigránsoknak menedekhelyet engednénk. Mi az e'féléről érkezett nyilatkozatásokat, inkább csak a' természeti indulatosság mint valóságos ellenséges hajlandóság következésének gondoltuk lenni. En a' haza' 's különösen a' nyomtatás szabadságának, mindenkor buzgó partfogója voltam: de úgy itélek egyfzersmind, hogy az ebben való vakmerőbátorságot, nem kell meg szenvedni semmi szín alatt. Meg kell vallanom, hogy én sokszor olvastam újságainkban a' Fr. Országlószékről olyan megjegyzéseket, a' melyek rend kívül illetlenek és boszszúságosok voltak, és a' melyekért néki igaz jussa lett volna panaszolni, csak hogy maga is hasonló eszközzel ne élt volna ellenünk. Azonban, sem ezek a' magános villongások, sem a' Fr. Országlószék hatalmának szünet nélkül való terjeszkedése, nem bírták volna ő Brit. F.gét arra, hogy a' Kötést be ne telyesittse, hatsak a' Fr. országlószék azt nem tselekedte volna, hogy egy személynek (Sebastianinak) tudósítását, a' ki az Első Konzúl rendelkezéséből egyenesen azért ment vólt Egyiptomba, hogy feregeinknek állapotjokat kitanúlja, hivatal szerént való módon ki nem hirdettete volna. Ezen személynek tudósítása, bizonyos tzelozásokat és projektomokat nyilatkoztatott ki Fr. Ország' részéről, a' melyek a' Britanniai Birodalom boldogságának igen nagy rövidségére lehettek vólna. *) Ekkor történt az ofztán, hogy ő F.ge Maltha szigetének megtartását, az Első Konzúlnak Egyiptom és Syria ellen lenni látszó nagyravágyó projektomai ellen, leg jobb préservatívának lenni gondolta. Ennek felette az ura-

ságtok eleibe terjesztetett irásokból az is világos, hogy az Amiensi Kötésnek betöltetését, a' mennyiben az, Maltha szigetét illette, Fr. országnak magaviselete már lehetetlenné tette vala. A' Fr. Országglószéknek az az új és rend kívül való törventelen kivánsága is meg érdemli figyelmetességünket, a' mely szerént azt akarja véghez vinni, hogy a' mi Parlamentomi beszégetéseinknek bizonyos határok szabattassanak, 's hogy a' nállunk való nyomtatás béli szabadság, a' mi Konstitúciónk' szabadságának leg szentebb palladiuma, az ő akaratjának, és tettzésének alája adattassék! **) Hanem, midőn én a' Fr. Országglószéknek ilyen igasságtalan kivánságáról emlékezetet telzek, azt mondom, hogy én vagyok az, a' ki leg későbbre venném magamat arra, hogy titeket ezen országglószék ellen való motskolodásra akarnálak ingerleni. Mennél igasságosabb az ügyünk: annál mértékletesebben kell magunkat annak védelmezésében viselnünk."

(Itt le szállott Lord Pelham azon Közfönöt-re, a' mely a' közlelbbi M. Kurir' 762-dik lapján olvastatott. Ő utánna beszéllettek, két Királyi, úgy mint a' Cumberlandi, és Clarencei Hertzegek, Lord Stanhope, és mások. Még 24-ikben is az ezen tárgy felett való beszédekkel tölt el az idő. A' Párisi Moniteur mind ezeket az egymás ellen tsatázó beszédeket, olyan formájú jegyzésekkel adta ki, mint a' milyen két jegyzések a' Lord Pelham beszédére itten következnek). — „

„*) Hát az Anglus seregeknek Egyiptomban való hofzszas maradások, melyet a' Kötés után három hónapok alatt oda hagyni kéntelek lettek volna — hát Angliának a' Portával való öszszetsatolódása, 's ennek azután való rettenetes

nyughatatlanságai — az Anglus seregeknek a' Porta seregeivel történt megverekedések — az Anglus tábornak a' Mammelukokkal való levelezése, a' kiknek zsóldot fizetett és hadi készületet szolgáltatott — 's végezetre magának a' Portának gyanakodása, az eránt, hogy az Anglusok meg akarnák Egyiptomot tartani, és Suezben Kereskedő piatzot akarnának felállítani — mind ezek nem kinyilatkoztatták-e a' Brit. Ország-lószéknek bizonyos tzelozásait és projektomait? Ezek, inkább szembe tünhettek volna, mint a' Sebastiani Egyiptomi útazása, a' mely Angliát nem illette, minthogy Egyiptom nem az övé. Ennek a' tisztnek útazása ellen tsak a' Fényes Porta panaszkodhatott volna: hanem a' Porta jól tudta az ő útazásának okát. (A' Moniteur jegyzése).

„***) Az Anglus Ministerek magok vallást tesznek ügyünk igazságos volta felől, midőn a' magok megigazítása végett ily nevetséges tsekélységek-re fakadnak. (Moniteur jegyzése.)

Lord Stanhope így beszélt: — „Látom, hogy az egygyik Fél, Maltha szigetét meg akarja tartani: midőn a' másik azt kívánja, hogy azt oda kellesték hagyni. Én úgy itélek, hogy ez békefégesen eligazittódhatna. Hanem egy más tárgy forog fenn, a' melly bennünket közelébről illett, t. i: a' mi hazánk Konstitutiója, a' melyet hogy tsak egy pontjában is valamely Hatalmasság meg sértsen, soha meg nem engedhetném. Minden tortúrát, a' mellyet az emberi kegyetlenség valaha kigondolt, inkább eltütnék, mintsem ezen meg betsülhetetlen Konstitutióknak tsak egy pontja mellől is elállanék. Hanem, mikor, és mi módon

nyilatkoztatta ki a' Fr. országlószék az ő ennek megsértésére intézett projektomát? Hogy Maltha szigetére vissza térjünk, az e' félelt fenn forgó kérdést ilyen formába önthetjük: Mi, Anglia és Frantzia Ország, egy kötésre léptünk vála; hanem Frantzia Ország azolta szembetünöleg meg nagyobbította a' maga hatalmát: Anglia tehát magának ezért éppen annyit-érő elégtételt kíván. — En ezt a' principiumot hibásnak tartom lenni, mellyre nézve ezt nem hagyhatni helybe. Ti, valóssággal nem kívánhatjátok ezen fel tétel alatt az elégtételt nagyobb jussal, mint a' milyennel az Első Konzul kívánhatná azt tölletek, ha a' Kötés után valami olyant foglaltatok volna el, a' mi nem illeti Frantzia Országot, p. o. Siciliát. De vizsgáljuk meg még azt is, hogy valyon Frantzia Ország nevelte é valamivel a' kötéstől fogva a' maga hatalmát? Merem erőssíteni, hogy nem, és azt mondom, hogy az ő birodalmának ki terjedése koránt sintsen mostan akkora, mint a' Maren-gói és Hohenlindeni ütközetek után vólt. Tekintsük meg azt, hogy mit vesztett ő a' Kötéstől fogva? Nagyobb földet vesztett el, mint a' mennyit minden mi Napnyugoti kolóniáink egygyütt tesznek: el vesztette St. Domingót, és lelki esmérettel hiszem, hogy Frantzia Orságnak hatalma a' Kötésnek meg készülésétől fogva kissebbedett. Hogy Ministereink Maltha szigetét meg tartani kívánták volna, én azt tellyességgel nem tsudáalom. Ha az alkudozás alkalmatosságával Minister lettem volna, ezen szigetnek vizsiza adásában soha meg nem egygyeztem volna.

(A' többit a' jövő alkalmatossággal.)